

Vergaderjaar 2025–2026

32 429

G-20

Nr. 35

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2026

Op 22 en 23 november jl. vond de top van de G20-regeringsleiders (hierna: G20-top) plaats in Johannesburg, waaraan Nederland op uitnodiging van het Zuid-Afrikaanse G20-voorzitterschap heeft deelgenomen. Namens het kabinet waren de Minister-President en de Minister van Financiën aanwezig.

De Nederlandse inzet met betrekking tot de G20 in 2025 kwam uw Kamer eerder toe.¹ Ook ontving uw Kamer op 20 november jl. een schriftelijk overleg over dit onderwerp.² In deze brief wordt uw Kamer, mede namens de Minister-President, geïnformeerd over de uitkomsten van deze G20-top.

Deelname aan de G20 biedt Nederland de kans om banden te versterken met verschillende partners zoals de G7-landen en de opkomende economieën. Nederland heeft daarom tijdens de G20-top actief ingezet op het voeren van gesprekken met verschillende G20-deelnemers over o.a. samenwerking op het gebied van duurzame economische ontwikkeling, energietransitie en voedselzekerheid. Ook vond tijdens de G20-top separaat een gelijkgezinden bijeenkomst over Oekraïne plaats waar een (Engelstalige) verklaring *Leaders statement on Ukraine* werd aangenomen.³

De G20 is een belangrijk overlegorgaan van de grootste economieën ter wereld. Nederland hecht aan de G20 en heeft er baat bij. Het kabinet is verheugd dat de top heeft geresulteerd in overeenstemming over een gezamenlijke verklaring die veel thema's van de G20-agenda omvat. Deze (Engelstalige) verklaring, de *G20 South Africa Summit: Leaders' Declaration*, is bij deze brief gevoegd. Het is de uitkomst van een op consensus gericht proces en is een weergave van verschillende perspec-

¹ Kamerstuk 32 429 nr. 32

² Kamerstuk 32 429 nr. 34

³ Leaders' statement on Ukraine – Consilium

tieven en ambitieniveaus van de G20-deelnemers. Het stabiliseren van de wereldeconomie en de financiële markten is sinds de oprichting de kern van de G20. Sinds 2022 wordt de agenda mede beïnvloed door de oorlog van G20-lid Rusland in Oekraïne, waar verschillende visies op zijn. De G20-leiders bevestigen in de tekst hun steun voor de beginselen van het VN-Handvest, waaronder territoriale en nationale soevereiniteit, en roepen op tot duurzame vrede in verschillende conflicten. Daarnaast gaat de tekst in op thema's die belangrijk zijn voor het mondiale zuiden, zoals schuldhoudbaarheid, de rol van multilaterale ontwikkelingsbanken, rechtvaardige energietransitie en voedselzekerheid. De gezamenlijke verklaring is het sluitstuk van vier opeenvolgende jaren van G20-landen uit het mondiale zuiden die het G20-voorzitterschap bekleed hebben (Indonesië, India, Brazilië en Zuid-Afrika). Zij hebben zich ingezet om de balans op het economische wereldtoneel evenwichtiger te maken.

Onder het thema «*Solidarity, Equality and Sustainability*» (solidariteit, gelijkheid en duurzaamheid) agendeerde Zuid-Afrika drie plenaire sessies over mondiale uitdagingen en prioriteiten, hoofdzakelijk duurzame economische groei, ontwikkeling en financiering. Naast de G20-leden was Nederland samen met Egypte, Nigeria, Noorwegen, Ierland, Verenigde Arabische Emiraten, Spanje, Singapore, Algerije en Ethiopië aanwezig als gast van de voorzitter uitgenodigd voor alle Zuid-Afrikaanse G20 bijeenkomsten. Verder heeft Zuid-Afrika ook uitnodigingen alleen voor de G20-top verstrekt aan Equatoriaal-Guinea, Finland, Jamaica, Maleisië, Namibië, Qatar, Vietnam, Zimbabwe, Kenia en Sierra Leone.

In de eerste sessie stonden veel G20-deelnemers stil bij het feit dat dit de eerste G20-top op het Afrikaanse continent betrof en dat het mondiale belang van Afrika toeneemt. Er was veel erkenning voor de fundamentele rol van multilaterale ontwikkelingsbanken bij het stimuleren van armoedebestrijding, economische groei en duurzame ontwikkeling. Om de duurzame ontwikkelingsdoelen te bereiken, benadrukte de G20 het belang van het bevorderen van de interoperabiliteit van banken en klimaat- en milieufondsen bij het mobiliseren van private investeringen. Veel G20-deelnemers erkenden dat rentelasten van schulden de begrotingsruimte van landen, met name lage-inkomenslanden, kan beperken, inclusief hun vermogen om armoede en ongelijkheid aan te pakken en hun vermogen om te investeren in groei en ontwikkeling. In dit verband zei de G20 toe om multilaterale inspanningen te ondersteunen en nam kennis van de vrijwillige inzet van maatregelen zoals crisisbestendige schuldclausules. Ook werd er veel steun voor het multilateralisme uitgesproken en de op regels gebaseerde internationale orde. Nederland riep op tot G20-leiderschap bij het aanpakken van de schuldenproblematiek in lage inkomenslanden en het voorkomen van onhoudbare schulden. Ook benadrukte Nederland het belang van de mobilisering van privaat kapitaal voor ontwikkeling en veroordeelde met gelijkgezinden de Russische oorlog in Oekraïne en ging in op de gevolgen hiervan. In plenaire sessie twee ging de G20 in op klimaatverandering en rampenbestrijding. De G20 wees op de onderhandelingen bij de COP30 in Belém en herhaalden dat er meer mondiale investeringen nodig zijn om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken. Verder bevestigden de G20-landen dat energiezekerheid fundamenteel blijft voor nationale soevereiniteit, economische ontwikkeling, stabiliteit en wereldwijde welvaart. Ze spraken tevens hun toezegging uit om de capaciteit voor hernieuwbare energie en de energie-efficiëntie wereldwijd te verbeteren tegen 2030, in lijn met de nationale omstandigheden. Met de toename van rampen en schokken wereldwijd, of deze nu door de mens veroorzaakt zijn, door natuurrampen of door klimaatverandering, benadrukte de G20 het belang van het versterken van de veerkracht en respons op rampen, onder meer door middel van gecoördineerde actie en

door aandacht te besteden aan degenen die onevenredig getroffen zijn. Hiertoe riepen zij donoren, internationale financiële instellingen, ontwikkelingsbanken en de private sector op om maatregelen te nemen voor herstel, mitigatie en wederopbouw na rampen. Zij verwelkomden ook multilaterale inspanningen gericht op risicovermindering van rampen en moedigden internationale samenwerking aan om investeringen en ontwikkeling op lange termijn te versterken. Sommige G20-deelnemers kaartten de vooruitgang op het gebied van voedselzekerheid aan, maar tegelijkertijd was er bezorgdheid over het feit dat nog altijd veel mensen honger lijden en dat gezonde voeding voor veel mensen te duur is. In dit verband werd het belang van het bevorderen van veerkrachtige en duurzame voedselsystemen benadrukt, onder meer door het waarborgen van een open en niet-discriminerend handelsbeleid in overeenstemming met de WTO-regels, het samenwerken om landbouw, aquacultuur en voedselsystemen te versterken en het ondersteunen van kleinschalige boeren en vissers door middel van betere toegang tot markten en instrumenten.

In de laatste plenaire sessie stond vooral kunstmatige intelligentie (AI) centraal. De meeste G20-deelnemers gaven uiting aan hun inzet om het potentieel van digitale en opkomende technologieën, waaronder AI, te benutten en de risico's ervan te beperken. Om de veilige ontwikkeling en het gebruik van AI te waarborgen, moeten aspecten met betrekking tot mensenrechten, transparantie, regelgeving, ethiek en gegevensbescherming en -bestuur worden aangepakt. In dit verband verwelkomden de leiders de lancering van het *AI for Africa*-initiatief. Nederland intervenieerde over de bevordering van verantwoord gebruik van AI en het ontwikkelen van gedeelde principes over de inzet van AI op veilige en verantwoorde wijze binnen het buiten het militaire domein. Ook gingen sommige G20-deelnemers in op de vraag naar kritieke grondstoffen, omdat deze toeneemt nu de wereldeconomie ingrijpende veranderingen ondergaat, gekenmerkt door duurzame transities, snelle digitalisering en industriële innovatie. Om duurzame economische groei op lange termijn te waarborgen, was er steun voor een intensievere exploratie van kritieke grondstoffen, waarbij ook rekening wordt gehouden met diversificatie van bronnen, routes, markten, verwerkingslocaties en waardeketens, robuuste en niet-discriminerende sociaaleconomische en milieunormen, veerkracht van waardeketens. In dit verband verwelkomden de leiders ook het G20-kader voor kritieke grondstoffen.

In de bijgevoegde tabel ontvangt uw Kamer een terugkoppeling van de belangrijkste uitkomsten van de G20 werkgroepen en *taskforces* onder Zuid-Afrikaanse G20-voorzitterschap.

Inmiddels heeft de VS het G20-voorzitterschap van Zuid-Afrika overgenomen en legt het de focus op mondiale economische en financiële vraagstukken. Nederland ontving een vooraankondiging van een uitnodiging van president Trump om de G20-top in 2026 in Miami als gast van de voorzitter bij te wonen. Nog onduidelijk is wie verder bij deze top aansluiten; de VS heeft inmiddels wel bekend gemaakt dat Polen als enige gast van de voorzitter voor alle VS G20-bijeenkomsten is uitgenodigd.⁴ Ook is bekend dat het G20 sherpa track zich alleen op de volgende onderwerpen richt: groei/tegengaan regeldruk, handel, energie en innovatie. Daarnaast heeft Nederland een uitnodiging ontvangen om als gast van de voorzitter deel te nemen aan de bijeenkomsten van het VS G20 Finance Track. De eerste ministeriële vergadering van de Finance Track vindt plaats en marge van de Voorjaarsvergadering van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Wereldbank. Middels de geannoteerde agenda voor de Voorjaarsvergadering van het IMF wordt u

⁴ United States Hosts First G20 Sherpa Meeting – United States Department of State

zoals gebruikelijk geïnformeerd over de Nederlandse inzet voor de Finance Track. Dit zal tevens gelden als Nederlandse inzet voor de G20 in 2026.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
D.M. van Weel